

Sygn. akt III PK 41/17

## POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z powództwa W.M.

przeciwko Granicznemu Inspektoratowi Weterynarii w D.

o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za pracę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 grudnia 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L.

z dnia 13 lipca 2016 r., sygn. akt VII Pa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i oddala  
wniosek o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego  
stronie powodowej.**

## UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w L. wyrokiem z 13 lipca 2016 r. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w C. z 23 grudnia 2014 r. w ten sposób, że przywrócił powoda do pracy w Granicznym Inspektoracie Weterynarii w D. na poprzednich warunkach pracy i płacy, zasądzając od pozwanego na przez powoda kwotę 13.491,63 zł tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy oraz kwotę 4.497,21 zł tytułem wynagrodzenia z ustawowymi odsetkami od 1 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty (pkt I) oraz zmienił ten wyrok w zakresie rozstrzygnięcia co do kosztów procesu (pkt II), w pozostałym zakresie oddalił apelację powoda (pkt II), rozstrzygając o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt IV).

Wyrok Sądu Okręgowego pozwany zaskarżył w całości. Zarzucono rażące naruszenie prawa materialnego, to jest: (-) art. 53 § 1 pkt 2 k.p. przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie skutkujące przyjęciem, że pracownik, wobec którego zastosowano środek zapobiegawczy w postaci zawieszenia w czynnościach służbowych podlega takiej samej ochronie jak pracownik tymczasowo aresztowany, w sytuacji gdy pracownik tymczasowo aresztowany w związku z jego izolacją penitencjarną nie ma możliwości pełnej obrony swoich praw i interesów, z zachowaniem wszystkich terminów przewidzianych przez k.p., tak jak pracownik, wobec którego zastosowano wolnościowy środek zapobiegawczy; (-) art. 56 § 1 k.p. w zw. z art. 8 k.p. przez ich niezastosowanie i orzeczenie o przywróceniu do pracy w sytuacji gdy w związku z czynem karnym, jakiego miał się dopuścić powód w związku ze świadczeniem pracy będącym zachowaniem wyjątkowo nagannym i nacechowanym nasileniem złej woli, przewrócenie do pracy jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego lub społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa; (-) art. 57 § 1 k.p. przez jego zastosowanie i orzeczenie wypłaty wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy, w sytuacji gdy Sąd Okręgowy zrównał prawa pracownika zawieszonego w obowiązkach służbowych postanowieniem prokuratora z prawami pracownika tymczasowo aresztowanego, a więc winien uznać jednocześnie, że wynagrodzenie takie się nie należy; (-) art. 80 k.p. przez jego niezastosowanie, w sytuacji gdy powód faktycznie pracy nie wykonywał, a niemożność świadczenia pracy wynikała tylko i wyłącznie z przyczyn leżących po stronie pracownika, który nie mógł pozostawać w gotowości do świadczenia pracy, a pracodawca musiał taki stan akceptować; (-) art. 70 pkt 6 ustawy o służbie cywilnej przez jego niezastosowanie i orzeczenie o przywróceniu powoda do pracy, w sytuacji gdy Sąd Okręgowy zrównał prawa pracownika zawieszonego w obowiązkach służbowych postanowieniem prokuratora z prawami pracownika tymczasowo aresztowanego, a więc winien uznać jednocześnie, że stosunek pracy wygasa (wygaś) z upływem trzech miesięcy nieobecności pracownika z powodu tymczasowego aresztowania. Ponadto, zarzucono naruszenie przepisów postępowania, to jest: (-) art. 321 k.p.c. przez orzeczenie ponad żądanie pozwu wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy w kwocie 13.491,63 zł oraz 4.497,21 zł tytułem wynagrodzenia, oraz (-) art. 477<sup>1</sup> k.p.c. przez

orzeczenie o przywróceniu powoda do pracy, gdy roszczenie powoda było i jest niemożliwe i niecelowe jako sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, w sytuacji gdy zachowanie powoda było wyjątkowo naganne.

Skarżący wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazał na oczywistą zasadność zarzutów dotyczących naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisów prawa materialnego, a także na potrzebę rozstrzygnięcia istniejącego w sprawie zagadnienia prawnego, przez udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy w przypadku przypisania pracownikowi zawieszonemu postanowieniem prokuratora w czynnościach służbowych uprawnień pracownika tymczasowo aresztowanego, a więc de facto zrównania ich uprawnień zarówno w zakresie rozwiązania stosunku pracy jak i prawa do wynagrodzenia, zasadnym jest przyjęcie na podstawie art. 9 ustawy o służbie cywilnej, że umowa o pracę z pracownikiem służby cywilnej wygasa z mocy prawa wraz z upływem 3 miesięcy nieobecności pracownika w pracy również z uwagi na zastosowanie wobec niego środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia w obowiązkach służbowych, oraz czy w tym okresie pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia.

W piśmie nazwanym odpowiedzią na skargę kasacyjną powód wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie, oraz zasądzenie kosztów według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmując skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.).

Skarżący wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania uzasadnia występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz oczywistą zasadnością zarzutów naruszenia przepisów prawa materialnego.

Rozważając w pierwszej kolejności twierdzenie skarżącego o występowaniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, na wstępie należy przypomnieć,

że wskazanie na zagadnienie prawne jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen - dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienie SN z 14 maja 2015 r., III PK 3/15, LEX nr 1747849; postanowienie SN z 2 grudnia 2014 r., V CSK 284/14, LEX nr 1598714). Jednocześnie podkreśla się, że w sprawie nie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. przykładowo cytowane wyżej postanowienie SN z 14 maja 2015 r., III PK 3/15; postanowienie SN z 17 marca 2015 r., I PK 4/15, LEX nr 1661934). Problem prawny sformułowany przez skarżącego został rozstrzygnięty w orzecznictwie, nie uzasadnia więc przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Odpowiedzi na pytania skarżącego znajdują się w uchwale Sądu Najwyższego z 10 grudnia 2015 r., III PZP 7/15, OSNP 2016 nr 8, poz. 99, której treść Sąd drugiej instancji uwzględnił, wydając zaskarżony wyrok. Sąd Najwyższy stwierdził, że w odniesieniu do skutków prawnych zastosowania wobec pracownika - członka korpusu służby cywilnej tytułem środka zapobiegawczego przewidzianego w art. 276 k.p.k. zawieszenia w czynnościach służbowych, występuje stan rzeczywistego braku unormowania. Dalej wskazał, że unormowaniem regulującym sytuację najbardziej podobną do sytuacji nieunormowanej w przepisach prawa pracy w związku z zastosowaniem środka zapobiegawczego z art. 276 k.k. jest art. 68 ustawy o służbie cywilnej. W konsekwencji Sąd Najwyższy stwierdził, że stosunek pracy pracownika - członka korpusu służby cywilnej, niebędącego urzędnikiem, którego tytułem środka zapobiegawczego zawieszono w czynnościach służbowych, ulega z mocy prawa zawieszeniu; w takim wypadku umowa o pracę wygasa z upływem 3 miesięcy nieobecności pracownika z powodu tymczasowego aresztowania, chyba że pracodawca rozwiązał wcześniej bez wypowiedzenia umowę o pracę z winy pracownika. Odwołanie się przez Sąd Najwyższy do art. 68 ustawy o służbie cywilnej rozstrzyga również o skutkach prawnych zawieszenia pracownika - członka

korpusu służby cywilnej z perspektywy jego prawa do wynagradzania w okresie zawieszenia w czynnościach służbowych. Mając na względzie stanowisko Sądu Najwyższego przedstawione w cytowanej wyżej uchwale, skarżący nie wskazał istotnego zagadnienia prawnego, które dotychczas nie zostałoby rozstrzygnięte w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Jednocześnie we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania brak argumentów prawnych przemawiających za zmianą stanowiska przyjętego przez Sąd Najwyższy w cytowanej wyżej uchwale.

Jeżeli chodzi o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na oczywistą zasadność zarzutów naruszenia prawa materialnego, to okoliczności przywołane przez skarżącego nie uzasadniają przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na tę przesłankę. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazywano wielokrotnie, że w sytuacji powołania się na przesłankę przedsądu z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., skarżący powinien wykazać w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (por. przykładowo postanowienie SN z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). Przy czym podkreśla się, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegające na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie SN z 1 grudnia 2015 r., I PK 68/15, LEX nr 2021943). Skarżący nie wykazał tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Uzasadniając wniosek, stwierdził, że „oczywista zasadność uwidacznia się w sposób zasadniczy w podniesionych zarzutach dotyczących naruszenia prawa materialnego, które mogą wynikać z obiektywnej potrzeby rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego”. Rozumowanie takie jest oczywiście błędne. Nie jest możliwe jednoczesne wykazywanie, że w sprawie istnieje zagadnienie prawne dotyczące wykładni określonych przepisów prawa oraz, że skarga oparta na naruszeniu tych przepisów jest oczywiście uzasadniona. Albo jest tak, że wykładnia danych przepisów jest prosta i w związku z tym ich naruszenie jest oczywiste, albo tak, że wykładnia ta rodzi istotne zagadnienie prawne, wobec czego naruszenie przepisów nie może być oczywiste

(por. postanowienie SN z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14, LEX nr 1770903). Na marginesie, warto zauważyć, że skarżący, stawiając zarzuty naruszenia prawa materialnego, opiera się na błędnym założeniu, że Sąd Okręgowy nie zastosował art. 68 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej. Z uzasadnia zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd uznał ten przepis jako najbardziej adekwatny do wypełnienia luki prawnej co do możliwości i podstaw rozwiązania stosunku pracy z pracownikiem nieobecnym w pracy z powodu zastosowania wobec niego środka zapobiegawczego określonego w art. 276 k.p.k. Ponadto, skarżący formułując zarzuty, nie uwzględnia, że przedmiotem sporu w tej sprawie jest odwołanie pracownika do niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia w trybie art. 53 § 1 pkt 2 k.p., a ustanie stosunku pracy pracownika nastąpiło w dacie złożenia przez pracodawcę oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę przed upływem trzymiesięcznego okresu zawieszenia w czynnościach służbowych, a nie na skutek wygaśnięcia stosunku pracy. Uwzględnienie tych okoliczności w zestawieniu z zarzutami naruszenia prawa materialnego, prowadzi do wniosku, że skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona ze względu na zarzuty naruszenia prawa materialnego.

Z tych powodów, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c., postanowiono jak w sentencji.

Odnosnie wniosku powoda o zasądzenie kosztów postępowania wywołanego wniesieniem skargi kasacyjnej, należy zauważyć, że pismo nazwane „odpowiedzią na skargę kasacyjną” zostało wniesione po upływie ustawowego terminu do dokonania tej czynności. W konsekwencji pismo to nie wywołuje skutków w zakresie zawartego w nim wniosku o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym - art. 167 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398<sup>21</sup> k.p.c. (por. też wyrok SN z 14 lutego 2012 r., II PK 139/11, LEX nr 1167468).